

Posudek bakalářské práce:

Pavel Kuznetsov, Mediální obraz oficiálního socialistického umění v letech 1953 až 1968 z perspektivy časopisu Svazu československých výtvarných umělců „Výtvarná práce“, bakalářská práce FHS UK 2020, 50 str.

Při posuzování této kvalifikační práce je čtenář opakovaně znejistňován: již srovnání názvu a abstraktu ústí v otázku: jde o „mediální obraz“ výtvarného umění nebo „oficiálního výtvarného umění“? V klíčových slovech a na počátku úvodu (s.1) je pak řeč o „socialistickém umění“. Rozdíly zmíněných tří pojetí, resp. míra jejich překryvu není v práci vůbec tematizována.

Úvod práce formuluje tři výzkumné otázky – jimž se však autor v dalším textu kupodivu v podstatě nevěnuje. Poté jsou prezentovány dva (!) tituly odborné literatury, o něž se autor opíral (budeme jim ještě věnovat pozornost). Ty autor doplnil nikoliv očekávatelnou další základní i speciální literaturou tématu, nýbrž kolekcí bakalářských, magisterských i disertačních, na internetu dostupných prací. Ty již blíže necharakterizuje, ač z nich v práci mohutně čerpá.

V úvodu je nastíněna též metoda autorovy práce: „Relevantní technikou sběru dat je v tomto případě tzv. nevtíravá metoda, poněvadž se výzkum zabývá převážně informacemi již v minulosti zveřejněnými.“ (s. 2) Bohužel autor neuvedl, proč se v práci z kulturních a uměleckých dějin vybavil metodou z oboru politického marketingu (Slovník politického marketingu jako výhodu této metody obsahové analýzy uvádí, že „zkoumající využívající tuto metodu nemusí vstupovat do interakce se zkoumaným subjektem“). Zjistíme ovšem, že autor se této metody opravdu držel... a do přímého kontaktu s pramenným materiálem zřejmě nevstoupil.

Tzv. „teoretická část“ práce obsahuje krátký přehled dějin československé společnosti sledované doby, jednostránkovou charakteristiku zkoumaného časopisu (s. 7), o něco delší výklad o Svazu čl. výtvarných umělců a poté překvapující, třístránkové (s. 11-13), s tématem práce nesouvisějící shrnutí názorů z učebnice úvodu do filozofie (z roku 1986) Viktora Afanasjeva o základně a nadstavbě společnosti. To, co by bylo možno v kontextu práce očekávat, tedy poučení o teoriích a v první polovině 50. let politicky závazných dílech A. A. Ždanova, ostatně tematizovaných odbornou literaturou, kterou autor údajně použil, však v práci nenalezneme.

Tzv. Praktická část (není jasné, co je na tomto textu praktického??) obsahuje na s. 13-23 zcela obecné – úvodníkové - meditace o „dynamice proměn pohledu na umělce“. Poté autor přechází k podobně pojatým otázkám „divák, didaktika a socialistický humanismus“ (s. 27-33) a nakonec kupodivu pojednal „Teoretické otázky socialistického umění“ na s. 34-41. Závěr práce (s. 41-43) nepřináší ani nová zjištění, ani souhrn vykonaného výzkumu.

Je tedy možno zcela jednoduše konstatovat, že **se autor zcela zásadně odchýlil od zadání, tedy ani se nepokusil o analýzu časopisu Výtvarná práce**, tedy nepojednal o (střídajících se v amplitudách politického vývoje) názorově i kompetenčně velmi rozdílných osobách a osobnostech, které jako šéfredaktoři nebo předsedové redakční rady určovaly jeho profil (dokonce se je nenamáhal ani vyjmenovat a charakterizovat – ač mezi nimi byly jak typy obávané, tak skvělé osobnosti českého umění oné doby), neprovedl – ať již metodologicky

jakkoliv založenou – analýzu obsahu časopisu a spokojil se pouze meditacemi nad úryvky „úvodníkových“ nebo programových textů, které však (a ovšem ani jejich autory) necharakterizoval a kontextuálně nezařadil.

Tam, kde se autor pokusil o charakteristiku doby, v níž časopis vycházel a se proměňoval, podařilo se mu – ač se údajně opíral o Knapíkovu knihu (recte: o úvodní studii Knapík – Franc do encyklopedického Průvodce kulturním děním....1948-1967, Praha 2011) – vytvořit úplně nové dějiny Československa 50. a 60. let.

Mohli bychom se spokojit s tímto **konstatováním naprostého autorského debaklu, excelentního příkladu absence respektu k nejzákladnějším principům odborné a tedy i kvalifikační práce**. Přiznejme však, že níže podepsaného posuzovatele trápila otázka, jak k tomu vůbec mohlo, nadto v takovém rozsahu, dojít? Odpověď podá bližší pohled již na první stránky předložené práce:

s. 2, pozn. 2. Autor tvrdí, že Mokrejš (filosof, odborník na Nietzscheho) a Hlaváček (estetik) podali „shrnutí společensko-politických poměrů **poválečného režimu**“. Jejich text je v reálu velmi nekonkrétní, jen esejistický, ideový úvod ku svazku **o 60. letech**. V poznámce pod čarou není v posuzované práci uvedena plná citace použité knihy, tj. nejsou uvedeny ani konkrétní stránky: Rostislav Švácha – Marie Platovská (ed.), *Dějiny českého výtvarného umění*. 6. 1958/2000, Praha 2007, **s. 21-29**.

Tento svazek však především **nelze citovat** jako: „Bregantová Polana. *Dějiny...*“ Polana Bregantová totiž v té knize není vedoucí týmu ani redaktorka – pouze autorka kapitoly o typografii, s. 357-364.

s. 2, pozn. 4. Měl by to být (viz text) odkaz na Terezu Petiškovou, zřejmě s. 447-459, ale v poznámce je odkaz nadále na Mokrejš – Hlaváček. Petišková psala v tomto svazku *Dějin o oficiálním, zejména monumentálním umění 70-80. let*, takže tam o Výtvarné práci (do roku 1968) opravdu není ani slovo.

s. 4.

Zde začíná série odkazů na **Jiří Knapík a kol.**, *Průvodce...* (správně Jiří Knapík – Martin Franc a kol.), a to konkrétně na studii: Jiří Knapík – Martin Franc, *Kulturní život a formování socialistického životního stylu v poúnorovém Československu*, s. 17-64, která však v celé práci **vůbec není zmíněna**.

s. 4, pozn.10. Zde nemá být odkaz na s. 26-28, jde čistě jen o str. 27

s. 4, Autor píše o změně kulturní politiky po odvolání Slánského, údajně po jeho zápasu s Václavem Kopeckým. **O tom není u Knapíka (a France) ani slovo**. Zřejmě proto, že je to naprostý nesmysl, resp. Kuznetsovův novotvar dějin.

s. 4, pozn. 11. Text, který je uveden jako citát, je citátem jen v první části, druhá část „citátu“ je pouze volná kompilace, která této podobě v knize není.

s. 5, pozn. 12. dtto.

s. 5, pozn. 13. Na citované straně nic podobného nelze dohledat.

s. 5, pozn. 21. V citátu ze studie Mokrejš – Hlaváček jsou z citované věty bez důvodu vynechána jednotlivá – plně funkční – slova.

s. 6, pozn. 15. Nejedná se o citát z textu Knapík – Franc, nýbrž o slova vytržená z nadpisu podkapitoly.

s. 6, pozn. 16. Nejde o str. 32, nýbrž 33.

s. 6, pozn. 17. Věta, na niž se odkazuje, na příslušné stránce vůbec není.

s. 7, pozn. 19. Nejedná se o citát z textu Knapík – Franc, nýbrž o slova vytržená z nadpisu podkapitoly.

s. 7, pozn. 22. Takovýto text na citované stránce studie Terezy Petiškové nelze dohledat. (Ostatně ani jinde)

Facit: Autor nepracoval ani s jednou z uvedených prací. Vše nasvědčuje tomu, že autor převzal citáty (a platí to zřejmě i o řadě citátů z Výtvarné práce) z kvalifikačních prací, které stáhl z internetu a zkompiloval – i s jejich chybami a nepřesnostmi, resp. sám se při kompilaci dopustil dalších chyb. O tom, že autor neměl jmenované knihy (Knapík – Franc 2011, Švácha – Platovská 2005, 2007) v ruce, svědčí i skutečnost, že by z nich býval pro svoji kvalifikační práci mohl vytěžit mnoho užitečného. Např. u Knapíka - France je na s. 1039-1040 přímo lexikální heslo „Výtvarná práce“.

Sumujme: Předložená práce je dílem plagiát, dílem kompilace, která zcela míjí zadané téma a vytýčené výzkumné otázky. Takový výtvar nelze použít jako podklad obhajoby, spíše je to podklad pro disciplinární řízení.

Praha 11. 6. 2020

Prof. PhDr. Jiří Pešek